

Tři svatí archandělé

Michael, Gabriel et Raphael

Zpracoval: Jan Chlumský

Připomínka: 29. září

K slavení svátku tří archandělů,

kteří nám představuje Bible jako ty, kteří stojí před Bohem (Lk 1,19; Tob 12,15).

Povšimněme si jejich jmen a významu slova **Gabriel** - "Bůh ukázal svou sílu" (či "Muž Boží")

Rafael - "Bůh uzdravil".

Nevystupují jako ti, kdo své činy připisují pouze sobě, ale dávají za ně jméno Boha, neboť věrně stojí před Jeho tváří a plní svěřené úkoly Jeho jménem.

Archandělé představují zástupce těchto čistých duchů a nebeská knížata.

Když se jeden z archandělů představoval Tobiášovi řekl: *"Já jsem Rafael, jeden ze sedmi andělů, kteří jsou připraveni, aby vcházeli před Hospodinovu slávu."* (Tob 12,15) Přitom

číslo 7 se vyskytuje v Bibli jako symbolické, značící plnost. Katechismus nám o andělech říká, že *"jsou celým svým bytím Boží služebníci a poslové, stále hledí na tvář Otce a jsou dbalí rozkazů, poslušní na jeho slovo"* (viz KKC 329 s

odvoláním na Mt 18,10 a Ž 103,20). Připomíná také slova sv. Augustina: "Anděl je název úkolu, ne přirozenosti. Ptáš-li se, jak se nazývá tato přirozenost, je to duch; ptáš-li se, jaký má úkol, je to anděl. Podle toho, co je, je duch, podle toho, co koná, je anděl."

Společný svátek archandělů vyjadřuje přání, aby více vynikla úcta k nim. Vzhledem k tomu, že každý archanděl má určité zvláštní poslání v dějinách spásy a aby bylo možné jejich lepší představení, jsou uváděni jednotlivě.

Na prvním místě je zde uváděn:

sv. Michael

Michael, archangelus

29. září, připomínka

Postavení: archanděl

Patron: celé církve, vojáků, lékárníků, pekařů, obchodníků, sklářů, slévačů, radiomechaniků, vahařů, zaměstnanců bank (1958); italských měst Cuneo, Caltanissetta, Monte Sant'Angelo, Sant'Angelo dei Lombardi, Compatri z Caserta; vzýván jako pomocník umírajících

Atributy: váhy, drak nebo ďábel, meč, rytíř s křídly

Úvodem:

Svatý Michael, (Kdo je jako Bůh?) jeho jméno zní jako bojový pokřik proti těm, co by se chtěli rovnat Bohu.

Svatým Janem je představen v Apokalypse jako vítězný bojovník s drakem, který znázorňuje satana svrženého na zem. O jejich boji vypráví píseň "Byl boj na nebi" ... s drakem zlým, lstivým. Zpívá se v ní, že drak na zem je svržen, ale ten boj trvá dál, neboť ještě v srdcích mužů, v srdcích žen, ten drak musí být přemožen.

IS PRO MEDITACI

PRŮVODCE DUŠÍ DO NEBE

Uvedenými slovy je naznačen význam nebeského ochránce Církve v boji se Satanem, který chtěl být jako Bůh. Mimo úkolu obránce Církve je tento svatý bojovník uváděn jako průvodce do nebe. Zdá se, že tam, kde vystupuje ďábel jako žalobce, Michael vystupuje jako obhájce. Můžeme to vidět ve zmínce apoštola Judy, který ve svém listě uvedl spor archanděla Michaela s ďáblem o Mojžíšovo tělo (viz Jud 9). Tento spor je rozveden v apokryfní knize. Pravděpodobně se však jedná o uložení Mojžíšova těla z důvodu ochrany Izraele před nesprávnou úctou. Juda k svému vyjádření dochází po připomenutí Sodomy a Gomory, které se oddaly smilstvu, propadly zvrhlosti a mají výstražně ukazovat na trest věčného ohně, protože i dnes blouznivci poskvřňují své tělo, žádnou autoritu neuznávají, nadpozemským mocnostem se rouhají (viz Jud 7-8).

Duše lidí bojujících o čistotu nalézají ve sv. Michaelu (podobně jako v Panně Marii) jistou pomoc. Povzbuzením, abychom se obraceli na svaté, nám může být např. sv. Jana z Arku (pam. 30. 5.), které se zjevoval sv. Michael s anděly a dával jí dobré rady, posilu a nauku, jak sama uvedla.

Ctihodný služebník Boží, Pius XII. 8. 5. 1940 zdůraznil zvláštní úlohu archanděla Michaela slovy: *"Vést duše k Bohu, do nebeské slávy, to je úkol, který liturgie i*

tradice připisuje sv. Michaelovi... Michael vás také podporuje ve vaší roli jako rodiče a stará se o vás i o vaše děti." A vyzval: "Proste sv. Michaela, aby vzdálil od vašich rodin starosti, které rodičovskému srdci připravují jejich krize v dospívání nebo jejich nemoci."

Josef Overath ve výkladu modlitby k sv. Michaelu, užívané někde při exorcismu, uvedl, že "anděl jako přímlovce před Božím trůnem znamená pro putující církve účinnou pomoc a nasměrování do Boží blízkosti v naději na vítězství dobra nad zlem."

Papež Jan Pavel II. 27. 5. 1987 při pouti na Monte Gargano řekl: "Přišel jsem, abych uctil a vzýval archanděla Michaela, aby chránil Církev ve chvíli, kdy je obtížné vydávat autentická křesťanská svědectví bez kompromisů a bez polovičatosti."

Připomenul, že jako první papež svatyni v Garanu navštívil Gelasius I., který v roce 493 povolil, aby se jeskyně zjevení sv. archanděla Michaela stala místem bohoslužby. Od té doby sem přišlo mnoho papežů. Vzpomenul, že mu Konstantin postavil první svatyni v Cařihradu, slavné Michaelio, a na Západě se úcta k sv. Michaelovi rozšířila v 5. století na mnoha místech. A dodal: "Nejslavnější z mnoha míst jeho uctívání je jistě Monte Gargano."

Monte di San Angelo Gargano leží v Apulii na poloostrově (Promontorio del Gargano) u Jadranu v provincii Foggia v Itálii.

Zde se v roce 490 Emanuelovi Elvio zaběhl býk do jeskyně a něco mu bránilo za ním vejít. Chtěl ho tedy zastřelit šípem, ale ten se otočil a zranil mu nohu. Na to v jeskyni zazářilo duhové světlo, kterého se Emanuel polekal. Možná proto, že jeskyně měla být kdysi zasvěcena Mitrovi. Emanuel

šel za místním biskupem Vavřincem Maioranem, který ho vyzval, aby se tři dny modlil. Třetí den se biskupovi ve snu zjevil sv. archanděl Michael a řekl mu: "*Jeskyni jsem si vyvolil a je zasvěcena mně. Nesmí se zde již prolévat krev zvířat. O co na tomto místě budete prosit, obdržíte. Vystupte proto na horu a zasvěťte jeskyni křesťanskému kultu.*" Představil se a sdělil, že stále prodlévá v Boží přítomnosti. Traduje se, že biskup na poprvé jeskyni nenalezl. Po dvou letech Odoakrovi barbaři oblehli Siponto a dali městu lhůtu tří dnů. Biskup tehdy nařídil konat pokání a modlitby k sv. Michaelu. Ten se mu znovu zjevil ve snu a přislíbil pomoc. Dopoledne v 10 hodin pak začala bouře, která pískem a kroupami zasáhla obléhatele a rozehnala je. Biskup se skupinou věřících putoval na Monte di San Angelo poděkovat za odehnání nepřátel. Sám ve zjevení uvěřil a od papeže Gelasia I. žádal souhlas k posvěcení jeskyně. Při novém zjevení mu archanděl Michael sdělil, že není nutné jeskyni posvěcenou jeho přítomností ještě zvláště světit. Vyzval ho, aby na tomto místě začal konat modlitby a sloužit nejsvětější oběť. Zároveň přislíbil ukázat posvěcení místa.

Otec Vavřinec Maioran 29. 9. 493, za slunečního žáru, putoval s biskupy a dalším duchovenstvem k jeskyni. Traduje se, že na této pouti je svými křídly před paprsky slunce chránili dva orli. Na místě samém je pak čekal připravený oltář s rudou pokrývkou. Na oltáři se tyčil dřevěný kříž. Předem oznámeným znamením pravosti posvěcení byla stopa, vytlačená nožkou dítěte. Biskup nechal k jeskyni přistavět chrám.

V roce 1656, kdy Itálii postihla morová epidemie, vyhlásil biskup Alfons Puccinelli půst a konání modliteb k sv. Michaelovi. K jeho soše, jménem místních obyvatel, položil písemnou prosbu o zastavení moru. Ve svém sídle, při modlitbě 25. 9., pocítil zachvění jak při zemětřesení a v záři duhových barev uzřel archanděla Michaela. Ten se mu představil a dal příslibení, že kdo si k sobě vezme kámen z jeskyně, bude od moru uzdraven. Biskupa vyzval, aby na kameny vyrýval znamení kříže a iniciály AM. Biskup tak učinil a mor skončil. Na památku dal na podstavec sochy sv. Michaela vytesat nápis "Knížeti andělů, vítězi nad morem, patronu a ochránci na trvalou památku z vděčnosti Alfonso Puccinelli 1656."

V roce 590, když v Římě řádl mor, papež Řehoř Veliký konal za jeho odvrácení prosebné průvody. Podle legendy, když průvod s obrazem Panny Marie zahrnul u mostu před Hadriánovým mauzoleem, zjevil se nad ním sv. Michael, který na znamení konce epidemie schovával meč do pochvy. Památkou je přejmenování na Andělský hrad. Ponte Sant'Angelo byl r. 1669 okrášlen 10 sochami andělů od Berniniho a na vrcholu hradu je z r. 1753 bronzová socha archanděla Michaela, chystajícího se zasunout meč.

V Římě mu na Via Salaria byla zasvěcena bazilika již v 5. století a ve výroční den jejího posvěcení se slaví jeho svátek.

Nejen v Itálii, ale i v dalších zemích vzrůstala úcta k sv. Michaelovi. Na těchto stránkách bylo 10. 9. připomenuto zjevení sv. Autbertovi na počátku VIII. století v Nordmandii, které má souvislost se založením opatství Mont-Saint-Michel.

V Bibli o něm najdeme tyto texty: Dan 10, 13.21; Dan 12,1; Jud 9; Zj 12, 7.

PŘEDSEVZETÍ, MODLITBA

Budu se častěji obracet na sv. Michaela se slovy:

Svatý Michaeli, archanděli, braň nás v boji proti zlobě a úkladům ďáblovým. Kníže nebeského vojska, svrhni božskou mocí do pekelné propasti satana a zlé duchy, kteří usilují o zkázu duší. Amen.

(Od papeže Lva XIII. po II. vatik. koncil bývala modlitbou po mši svaté.)

Bože, ty od věčnosti moudře určuješ služby andělů i lidí; dej, ať v našem pozemském životě zakoušíme pomoc tvých svatých andělů, sloužících bez ustání u tvého trůnu v nebi. Prosíme o to skrze Tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s Tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. Amen

(závěrečná modlitba z breviáře)

*Se svolením autora připravil k tisku pro tento list z <http://catholica.cz/?id=4718>
Iosif Fickl*